

DUBBELE PUNT

"Ik zal zeker niet iedereen aanraden om zich in de media te vertonen, of stukken of columns voor een breder publiek te gaan schrijven. Daar moet je geschikt voor zijn. Veel wetenschappers zijn dat niet echt. Ze hebben meestal niet voor niets voor het toch introverte onderzoekswerk gekozen. Die denken niet aan het juiste jasje voor straks onder de studiolampen."

Prof.dr. Hans Galjaard in Publiek Domein, februari/maart.

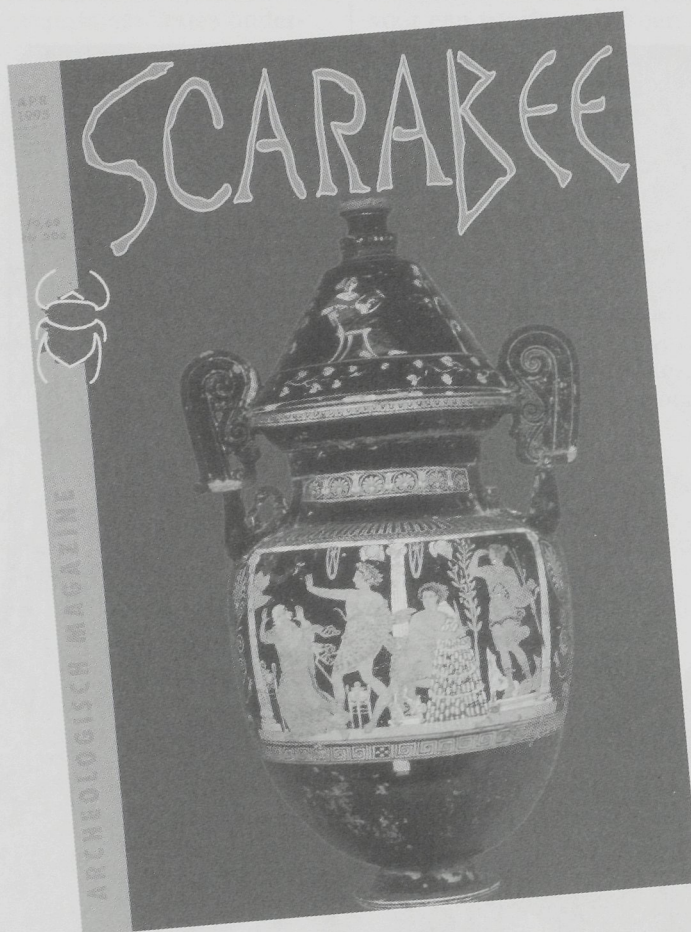
"Vrouwen laten zich minder gauw beheksen dan mannen. Waar vroeger het verhaal luidde: groeien en leningen afsluiten, hebben de vrouwen vaak gezegd: ho, wacht eens; wat betekent dat voor onszelf, voor de kinderen? Zij zijn een tegenwicht tegen de groei-ideologie. Er zijn nog zo'n zevenhonderd zelfkazende bedrijven. Hoe komt dat? De boerin wilde blijven kaasmaken en ze geeft die kunst weer door aan haar dochters."

Plattelandsocioloog prof.dr.ir. Jan Douwe van der Ploeg in 19NU, maart.

"De verkokering in het wetenschapsbedrijf staat de cumulatieve van academische kennis flink in de weg. Psychologen citeren alleen psychologen en de Leidse koloniale historici laten de Amsterdamse school links liggen. Daarbij zoeken onderzoekers naar zelfbevestiging en citeren ze wat hun goed uitkomt. Wetenschappers zoeken niet naar falsificatie, maar naar verificatie."

Dr. Wim Willems, Leids Instituut voor Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek, in Historisch Nieuwsblad, nr. 1/1995.

Media

Vuile handen

Hoe vaak halen archeologen het televisienieuws? Vaker dan ooit, zo lijkt het. Nieuw ontdekte grotten met fraaie schilderijen in Frankrijk en Portugal, de fundamenteën van het Kasteel van Aemstel en zo waar het graf van *Karel de Grote* - archeologie dreigt weer bijna net zo spannend te worden als in de dagen van *Howard Carter* en zijn ontdekking van *Toetanchamons* graftombe. Dat archeologie spannend is, daarvan moeten nog akelig veel mensen worden overtuigd. Een spectaculaire vondst op zijn tijd helpt, maar enig inzicht in het eigenlijke werk van archeologen biedt het t.v.-scherm niet. Hier lijkt een taak weggelegd voor een fraai publieksblad. Scarabee is een publieksblad over archeologie en het

oogt zelfs erg fraai. Het aprilnummer maakt duidelijk dat archeologen meer doen dan potscherven afstoffen met drieharige kwastjes. Verrassend is een artikel over Vlaamse archeologen die een twintigste-eeuwse vuilnisbelt ontleden. Nieuw is *garbology* niet, want al in 1991 verscheen in het tijdschrift 'National Geographic' een uitvoerig verslag van het wroetwerk van de Amerikaanse onderzoeker *Rathje*.

Waar hij een vrijwel complete classificatie van de trekklipjes van bierblikjes door de jaren heen kon produceren aan de hand van zijn 'opgravingen', melden de Vlaamse afvalgravers in het verhaal eigenlijk alleen een enkel condoom uit de jaren zestig als bijzondere vondst. Maar het meeste analyseerwerk moet nog gebeuren, en: "De typologische evolutie van kroonkur-

ken en margarinevloodtjes lijkt een goede kandidaat om het materiaal te helpen dateren."

De onderwerpen in Scarabee liggen niet zwaar op de maag, zijn doorgaans behoorlijk vlot beschreven en kennen voldoende variatie. Jammer is dat vooral de resultaten van de noeste graafarbeid worden gepresenteerd. Volop fraaie vazen, beelden, potjes en schedels, maar de romantiek van het metier spreekt niet uit de kolommen. Wat ontbreekt is een veldwerker die vol verve verhaalt over zijn onuitsprekelijke opwinding op het moment dat hij een ontbrekend stuk schedel uit de modder pulkte.

Het gemis aan vuile handen wordt deels gecompenseerd door de aardige onderwerpkeuze. Behalve het verhaal van de vuilnisgravers is ook een reportage uit het noordwesten van Canada lezenswaardig: daar staan nog oude totempalen van de Haida-indianen. Ze zijn de stille achterblijvers van een rijke cultuur: de Haida werden tussen 1890 en 1895 vrijwel geheel uitgeroeid door het pokkenvirus dat Europese pelsjagers meebrachten.

Scarabee is verplichte kost voor mensen met een meer dan gemiddelde belangstelling voor archeologie. Van lezers wordt niet verlangd dat ze zelf kwast en schoufel ter hand nemen. Goed beschouwd is dat jammer, maar dit gemis kan straks worden goedge maakt. Weldra, zo meldt het blad, zijn de beroemde grotten van Lascaux in *virtual reality* te bezoeken. Tot die tijd is snuffelen in Scarabee warm aan te bevelen. (MT)

Scarabee verschijnt tweemaandelijks en kost los f. 6,95. Een jaarabonnement kost f. 55,-.